

# **Közfelügyelet szerepe és munkája 2011-es évben, avagy a könyvvizsgálók a Közfelügyelet szemével**

Fekete Imréné

---

***A következők az előadó álláspontját  
tükrözik és nem tekinthetők a  
Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság  
hivatalos véleményének***

# Közfelügyeleti Bizottság célja és eszközei

- **Cél:**

- a pénzügyi beszámolók iránti bizalom növelése
- a könyvvizsgálói szakma elismertetése, a beszámolásban betöltött nélkülözhetetlen szerepének tudatosítása

- **Eszköz:**

- átlátható tevékenység (beszámoló, munkaterv nyilvánossága)
- folyamatos tájékoztatás (SZAKma)
- kamarával való együttműködés (személyes kapcsolatos, egyeztetés, levélváltás)

# Változó nemzetközi feltételrendszer

- **Jellemzői:**

- függetlenségi elvárások növekedése
- minőségbiztosítás szigorítása
- nemzetközi kapcsolatok szabályozása
- fő csapásirány: a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók és azok könyvvizsgálói

- **Legutóbbi fejlemények:**

- 2010. Zöld könyv megjelenése
- 2011. Az Európai Bizottság rendelettervezete a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatáról

## 2011-es hazai folyamatok: közfelügyeleti hatáskörök tisztulása (Kkt 2010-es módosítása)

- A KKB a közfelügyeletet a kamara közreműködésével működteti
- Más államokkal való együttműködés felelőse a kamara helyett a KKB
- A független minőségellenőrzési rendszer beindítása
  - KKB közvetlen irányítása mellett
  - KKB egyetértésével kiválasztott független ellenőrökkel
  - nem megfelelő eredmény esetén KKB fegyelmi eljárást kezdeményez (PSZAF, ill.ÁSZ értesítés lehetősége)
  - KKB beszámoló az eredményekről,hiányosságokról,intézkedésekről

## KKB 2011-es munkatervi feladatai

- Összefüggésben a Kkt módosításával:
  - független ellenőrzési (inspekciós) rendszer személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése, az ellenőrzés módszertanának kidolgozása és jóváhagyása, az ellenőrzések elindítása (bevezető tesztvizsgálat), szoros együttműködésben a Kamarával
- Közfelügyeleti hatáskörből eredő rendszeres vizsgálatok, áttekintések a munkaterv szerint

# Független minőségellenőrzési rendszer

- Irányultság: a könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszere + mintaválasztás a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók megbízásaiból
- A módszertan a megújult standardokon alapul
- A követelmények nyilvánosak

# KKB munkamódszere

- Isméltendő vizsgálatok
  - kamarai minőségellenőrzési rendszer, kiemelten a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálóinak ellenőrzése
  - fegyelmi rendszer működése
  - kamarai felvételi, nyilvántartási rendszer
- Rendszeres áttekintések
  - szakmai továbbképzési rendszer
  - standardalkotás
  - etikai szabályrendszer
  - átláthatósági jelentések
- Folyamatos figyelemmel kísérés, tájékoztatás, kapcsolattartás





# 2011-es témák

# Fegyelmi rendszer működése

- Megállapítások
  - összességében javult az összhang a vétség és a kiszabott szankciók között
  - elmarasztalás (szankciók) előtt többen a kilépésbe (minősítésről való lemondásba) „menekülnek,
  - ritkán élnek a minősítés megvonásával,
  - növekedett a pénzbüntetések gyakorisága és összeghatára, visszaesőknél is ismételt pénzbüntetést alkalmaznak
- Javaslat: fokozott figyelem a szankciók arányosságára a könyvvizsgálói szakma biztonságára magasabb kockázatot jelentő esetekben

## Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók kömnyvvizsgálóinak 2010-es kamarai minőségellenőrzése

- 40 fő 71 megbízás + 14 cég rendszerének ellenőrzése
- Az érintettek köre önbevallásos alapon állandóan változik
- Megjegyzéssel megfelelt: mindössze 5 fő és 1 cég
- KKB észrevétele: megfelelt megjegyzés mögött is komoly (főleg IFRS beszámolókat érintő) hiányosságok húzódtak meg
- Levél a Kamarának és a tapasztalatok hasznosítása az inspekciós rendszerben

# Átláthatósági jelentések kamarai ellenőrzésének áttekintése

- A 2010-ről szóló áttekintés megállapításai
  - A kamara továbbra sem rendelkezik pontos nyilvántartással
  - 73 gazdálkodó közül 29-et kisebb cég, 3-at magánszemély auditál. Közülük 7 nem tett közzé átláthatósági jelentést
  - Előrelépés a tételes megfelelés ellenőrzésében, de tartalmi ellenőrzés továbbra is hiányzik
- Javaslat: legyen az inspekció része

## Továbbképzés, felvételi rendszer, közvetlen vizsgálat

- Továbbképzési rendszer áttekintése. Javaslat: központilag irányított formában, egységes szempontrendszer alapján
- Felvételi rendszer áttekintése. Megállapítás: Kkt 11§ (2), azaz a mellékfoglalkozású könyvvizsgálat alkalmazásának és ellenőrzésének nehézségei
- Egy külső kezdeményezésre indított közvetlen vizsgálat még jelenleg is folyamatban



# Ujabb változások a 2011. évi CLVI tv-ben

## A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók és azok könyvvizsgálóit érintő módosítások

- A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodói kör bővülése 2013. január 1-től:
  - nyilvános Rt formában működő biztosító és a 1,5 Md bruttó árbevételt elérő biztosító
  - nyilvános Rt formában működő hitelintézet és az 500 Md mérlegfőösszeg fölötti hitelintézet
  - szabályozott piacra bevezetett értékpapír kibocsátója (befektetési jegyek esetén: az alapkezelő)
- Kötelező audit bizottság létrehozása az előzőeknél

## A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók és azok könyvvizsgálóit érintő módosítások

- A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálóinak minőségellenőrzési határozata ellen a fellebezési lehetőség (másodfok): a miniszter
- Az Sztv módosításához kapcsolódóan IFRS minősítés bevezetése (a 2014-es beszámolótól)
  - minősítés alapfeltételei a törvényben ~ az általános minősítési feltételekhez hasonlóan
  - részletszabályok kidolgozása a kamarára vár





# Várható változások Európában

# A pénzügyi kimutatásokba vetett bizalom helyreállításának törekvése

Egyértelművé válik a könyvvizsgálók szerepe, és **szigorúbb szabályok** kerülnek bevezetésre a könyvvizsgálói szektorban, ezek elsődleges célja a **könyvvizsgálók függetlenségének erősítése**, valamint a jelenleg erősen **koncentrált könyvvizsgálói piac sokszínűbbé tétele**. Ezenfelül a Bizottság a kötelező könyvvizsgálói szolgáltatások egységes piacának létrehozását javasolja, ami lehetővé tenné a **könyvvizsgálók** számára, hogy – miután valamely tagállamban engedélyt szereztek – **szabadon gyakorolják foglalkozásukat szerte Európában**. Vannak javaslatok a könyvvizsgálók **EU-n belüli felügyeletének megerősítésére** és összehangoltabbá tételére is. Ezen intézkedések együttesen javítani fogják az EU-ban elvégzett kötelező könyvvizsgálatok minőségét és helyreállítják az auditált pénzügyi kimutatásokba vetett bizalmat, különösen a bankok, biztosítók és a tőzsdén jegyzett nagyvállalatok esetében.

# Néhány eszköz a javasoltakból

- Könyvvizsgáló cégek kötelező rotációja 6 évenként 4 éves szünettel
  - több könyvvizsgáló cég megbízása esetén (nem kötelező) 9 éves rotáció
- Kötelező nyílt pályáztatás a közérdeklődésre kitett vállalkozások könyvvizsgálatánál
- Nem könyvvizsgálati szolgáltatás nyújtásának tilalma az audit ügyfeleknek
- Négy nagy cég szolgáltatásainak kötelező szétválasztása
- Könyvvizsgálat felügyeletének európai koordinációja az értékpapírpiaci hatóság keretében
- Európai útlevél a könyvvizsgálóknak
- Kisebb könyvvizsgáló cégeknél a standardok arányos alkalmazása

# Szabályozási folyamat

- A 2006/43/EK irányelv módosítása
  - elfogadást követően átültetés a hazai törvényekbe
- Rendelet a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálata minőségének növelésére
  - hatályba lépést követően minden tagállamban kötelező alkalmazás



Köszönöm a figyelmet!